

શ્રી ગણેશાયનમ :

ચં ડાળ ચો ક ડી.

નાટકનાં ગાયના.

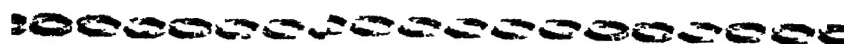
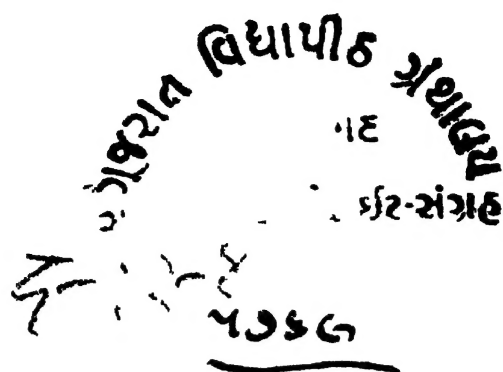

શ્રી ધર્મ પ્રચારક નાટક સમાજ
માલેકો) એમ આર. એન્ડ મોડુનલાલ લા'

ધી નેશનલ પ્રેસ, કલકત્તા ૫૬ એ ૪ ૫

કીંમત

સુદ્ધ કર્તાએ જાણતા, જાણવા, જાણનારા રાજ્ય જના

સર્વ હોયે ગ્વ વિન રાખ્યા છે.

પહેલી

પ્રત ૧૦૦૦

-

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ ત્રિ]

અનુક્રમાંક ૫૭૬૮-

વ

પુસ્તકનું નામ અંડાં ખાંડાં :

વિષય ૫ : ૨૦૬

મુખ્ય પાત્રો.

પુ રૂ પ વ ગ

દુર્મતસીંહ ..	૨૨૯૪	વીક્સ નગરનો રાગ
રણુમલ..... ..	.	વીક્સ નગરનો સુખો
વીકળ	દુર્મતનો હથુડી જેવો
ભગલો હજમ	દુર્મતનો પ્રાઇવેટ સેક્રેટરી
લલીત કુમાર	રણુમલનો ભત્રીજો
પોપટ	લલીતનો વશદાર મીત્ર
વીરસીંહ	દુર્મતનો પ્રધાન

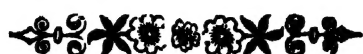
સ્ત્રી વ ગ

સુદા	દુર્મતની બહેન
દુશીલા	દુર્મતની રબાયલી નાયકા
વીરમતી	વીરસીંહની ધર્મ પત્ની
મેના	વીકળની પુત્રી સુદાની સખી

સિવા । જગતી બેકુતો સીપાડ વિગેરે

ચંડાળ ચોકડ

નાટકનો દુકસાર

અંક ૧લો.

પ્રવેશ ૧ લો

સુત્રધાર નટી ધર્મર સ્તુતી

પ્રવેશ ૨ જો

વીજ્યગઢના ફટાચો રણુમલ જેહાલ વીલાસ નગરનો સુમં.
છે તેનું શીકાગે નીકળવું. બાદ દુર્મતસોહનો ભેટો થતા રણુમલ
ના પુત્રી વીરમતીની માગણી કરે છે રણુમલ અચોગ્ય માગણી
નો તીરસ્કાર કરે છે દુર્મતનું યુગ્મ થવું રણુમલનું ખુન.

(સીન ટરાન્સફર)

પ્રવેશ ૩ જો

વીલાસ નગરના રાજની પુત્રી મુદ્રા પોતાની સખીઓ
સાથે બગીચામાં આનંદ કરતી સરોજની શોભા નીહાળે છે.
રદ્ય પ્રકૃતિત બાદ વીજ્ય ગઢનો લલીત કુમારનું પોતાના વફાદાર
મીત્ર પોપટની સાથે આવવું પરસ્પર પ્રેમ દ્રષ્ટી થતા આનંદીત

અવુ. મુદ્રા સખી મેનાનું રંગીલા પોપટને જોઈ પ્રસન્ન થવું.
બનેનું ભેટવું.

પ્રવેશ ૪ થો

મુઘરેલ ફેશનમા ફસાયેલો ભગવો હજમ પોતાની બહા-
દુરીની બડાઇ કરે છે બાદ પોતાનું આવવું પોપટ નોકર તરફકે
જોડાવા માગણી કરે છે. પોપટ પોતાના હેલી શેઠ ભગલા
ને બનાવે છે. બાદ વીકળ આવી દુર્મતસીંહના પ્રાઇવેટ સેક્રેટરી
ના મજેલો હુકમ તેને આપે છે હુકમ વાચી ભગવો આનદીન
અંધ ઇંગ્લીશ ખાણ લેવાની તજવીજ.

પ્રવેશ ૫ મો

દુર્મતસીંહની રખાયલી દુર્ગીલા નાયકાંબે વીરસીંહને પ્રેમ
જનનમા ફસાવવા પ્રયત્ન કરવો વીરસીંહનો ઇન્કાર દુષ્ટ
દુર્ગીલા થયેલ અપમાનનું વેર વાળવાના વીચારમાં વીરસીંહ
તીરસ્કાર આપી જાય છે બાદ દુર્મતસીંહનું આવવું વીરસીંહનું
વેર વાળવા દુર્મતસીંહને બક્ષામણ ક્રોધાતુર થયેલો દુર્મત વીરમતી
પાસે જાય છે

પ્રવેશ ૬ ઠો

મેના પોતાના ગુણનું વર્ણન કરતી આવે છે. પ્રીય થઇ
બડલા પોપટનું આવવું સાચી મેના ત્યાં સુધર પોપટ બનેની

છાની વાતો લાલમાં પ્રેમની માગણી. મેનાનો પીતા વીકળ
બહારથી આવે છે. તેને પોપટ પોતાની ચતુરાઈથી બનાવે છે
વીકળનું વીદાય થવું. મેના પોપટનું પ્રેમમાં લીન થવું.

પ્રવેશ ૭ મો

સુધરેલ હજમ પોતાના નોકર પોપટ સાથે ચામગાવે છે.
તેની સ્ત્રી તેને આપાવા આવે છે. ડેળી હજમના ધરમા ચીનાઈ
કપ-ઝેકજ હોનાથી તેની સ્ત્રી માટીના કટોરામાં ચા લાવતા ગુસે
થવું પોતાના લાયક સુધરેલી બાયડી નહી હોવાથી તેના
તીવ્રકાર કરી કઢી મુકવી.

પ્રવેશ ૮ થો

વીરસીંહની સ્ત્રી વીરમતીનું આવવું. ગુસે થયેલ દુર્ગત
કુમાર આવી પ્રેમની માગણી કરે છે સુશીલ વીરમતી તેને
ધીકારે છે દુર્ગતનું ગુસે થવું વીરસીંહનું આવવું નોકરની
પત્ની ઉપર બદ દાનત જોઈ વીરસીંહનું ચીંચવું બનેલી લડાઈ
વીરસીંહ કેદ થાય છે.

ટબલો.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧લો.

ચડાળ ચોકડી ભેળી થઈ કૃત્યની ખુશાલી કરી દુર્મનસીદ
ભગા હજમને પ્રાધવેટ સેક્રેટરી બનાવે છે વીકળની જેઠદ
તરીકે નીમણુક દુશીલાને વીરમતીને સમજાવવાની ભક્ષામણુ સાથે
લલીત કુમારને પકડવાની તખ્તારીનો વીચાર પરસ્પર આનંદ
વફાદાર પોપટ ચડાળ ચોકડીના દુષ્ટ વાચાન બાણી લલીત કુમારને
ખગર આપવા જાય છે

પ્રવેશ ૨ જો

મુદ્રા પોતાની સખીયો સાથે મન્ન પીડાનું વર્ણન કરતી
આવે છે સખીયો તેના મસ્કરી કરે છે, લલીત કુમારનું આવડું
મુદ્રા તથા લલીત કુમારનો પરસ્પર પ્રેમ વફાદાર પોપટ પકડવા
આવવાના સમાચાર આપે છે ક્ષત્રી પુત્ર પીડ નહો આપનાં સામે
પમલ લડવા તખ્તાર થાય છે મુદ્રા કુમારી પોતાના પતીને સોમન
આપી લડવાની ના કહી છે અનેનું જીદુ થયું,

પ્રવેશ ૩ મો

જેઠમા વીરસીદ પરેલો છે વાકા ૨ જાપના હુકમનેતાએનું
થવા સમજાવે છે વીરસીદ ધન્કાર કરે છે પોપટ સાથે મેનાં

આવડુ પોનાના દુષ્ટ પીતા વીરકળને તેની પુત્રી મેના સમજાવે છે
દુષ્ટ વીરકળનું ખુન કરી વીરસીંહને છોડાવી લઇ આવે છે

પ્રવેશ ૪ થો

સતીત કુમાર જગલમા નીકળતા હાથ માહેનું ખજર
પડલું જોઇ અપશુદ્ધન થવાનો અફસોસ કરે છે બાદ દુર્ભતનું
આવડુ લેનીત કુમારની પાસે તેની બહેન વીરમતીની માગણી
કરે છે લેનીત કુમારનું ગુસ્સે થવું વીરસીંહ જેલમાંથી પસાર થવાના
સમાચાર વીરમતીના નાના બાઈ ત્યાં તેની માન કેફ કરી રાજ દર-
બારમાં લઇ જવા લુગડા ૫ રૂપ૨ લડાઇ લેલીત કુમારનું પકડાવું.

પ્રવેશ ૫ મા

બગલાનું દાગળ કાઢતા માટીના ત્યાં પોપટનો વીચાર
બાદ બગલાનું આવડું પોપટનું છુપાઇ જવું મનાને ખ્યાર કરવા
બગલો કહે છે. મેના તેને ઘેરીના લુગડા પહેરાવી ન્યાયે છે
છુપાઇ ગયેલા પોપટ આવે બગલાનું કાશળ કાઢે છે.

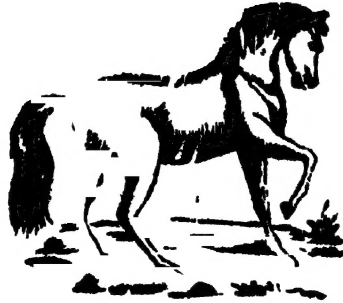
પ્રવેશ ૬ ઠો

મુદ્રા તેના બાઈ દુર્ભતસીંહને સમજાવતા મદાધ દુર્ભત તેની
બહેન મુદ્રાનો નરકાર કરે છે મદાધ દુર્ભત ગુસ્સે થઇ આવે છે.

પ્રવેશ ૭ મો

દુર્મત કુમારની રખાયત દુશીલા પ્રેમ જાળમા ફસાયલા
 દુર્મતને જોઈ તેનાથી પ્રેમ વીનય કરે છે કયળે મયેલી વીરમતીને
 સમજાવવા દુશીલાને લલામણ વીરમતી નહીં માનતા તેની માતા
 ત્યાં નાના ભાઈનું શીર છેદન કરે છે અડગ નારી પોતાની ઢેક
 નહીં છોડતા દુર્મત તેનું ખુન કરવા નહ્યાર થાય છે ગાદ મુદ્રા
 આવી અટકાવે છે

ટેબલો.

અંક ત્રીજો

પ્રવેશ ૧ જો

લલિત કુમાર તથા વીરમતીને છોડાવવા પોપટ તથા વીરસીંહ નો ત્રીચાર જંગલી બેકુતોનું આવવું ખરવાની દવા સળધી વાત ચીત દુશીલાનું કાશળ કાઢી નાખવા પોપટ તેમને ફરેઅથી દુશીલાને ત્યાં લઇ જાય છે.

પ્રવેશ ૨ જો

દુશીલાને ઘેર ખરવા કાઢી બેકુતોને લઇ આવે છે. ફરેઅથી જ નેને સમજારી દુશીલાનું કાશળ કાઢી વીરમતીને લઇ પોપટ પસાર થઇ જાય છે.

પ્રવેશ ૩ જો

કેદમા પડેલા લલિતને દુર્ભત મારવાનો તકવાર કરતા વીર સીંહનું આવવું નોકર અને માલિકની પસંદગી તરફ લલિત કુમારને છુટો કરવાનું કહેતા દુર્ભતનું ગુસ્સે થવું અને લલિતા મુદ્રા આવી દુર્ભતને કેદ કરે છે.

પ્રવેશ ૪ જો

મેના પોપટનો ધાગણ પ્રમાણે થવાથી આનંદ પ્રેમા લાપ.

પ્રવેશ ૫ મો

દુર્ભતને ફાંમી આપવી.

પ્રવેશ ૬ ઠો

હાલીત મુદ્રાનુ પ્રેમ મીલત પોપટનું આપવું સધળાએ મળી
દરબારમાં જવું

પ્રવેશ ૭ મો

કચેરી લક્ષીત મુદ્રા તથા મેના પોપટનો હસ્ત મેળાપ.
સંયનો જથ

ટોળલો.

ચંડાળ ચોંકડી.

નાટકનાં ગાયનો

અંક પહેલો

“ શ્રીગણેશાયનમ. ”

નટી સુવધાર

સ્તુતી

રચેલી રચના રજન કારી
કળાયે નહી ગોવિંદ ગતિ તારી-રચેલી
સ ત સાધુ મહંત મુનીવર-નરવરને નરનારી
ભેદ લેતાં બુદ્ધા પડી ભવમા ભરમાયા ભમચારી
ભરેલી ભવ્ય ભીન્ન ભીન્ન ભેદે ભારી-રચેલી

ખાળાઓ

૨

ભળે પ્રીતેથી ભક્તોના ભાવી કીરતાર
ભાવી કીરતાર સહુ સંકટ હરનાર-ભળે

અધમ, ઉધારણ દુરીજન નીવારણ
 જગ જીવન જનના જો હીત કરનાર—સજો
 સુ બુદ્ધી આપો કુ બુદ્ધી કાંપા
 દક્ષમી પતી કરીએ તમ નામનો ઉચ્ચાર—સજો

મુદ્રા સખીયો

૩

વાહ રસિયા જીરે મનમા પ્રીતમ પ્રેમે પધારી રસધેલા
 લગની શાને વધારી—વાહ

સાખી

મધુરી મોરલી ના સુરે ઘેલી જ્યમ મજનાર
 પ્રમ મત્ર અજમાવીકા મુગો મારો માર
 ઘેલી બનાવી લાલ બહાલથી વાલમા
 બુલાવી સાન ભાન ચાલી ચટક ચાલમા—વાહ

સાખી

સુતાંને ખાતાં પીતાં હરતાં કરતાં સાથ
 તનમાંને મનમાં રમો—નાબુક નમણા નાથ

છળશોના છેલા ધલાં કરનારા રાજવી રહીયાળા મારા
 મળશોજી બહેલા વનિતા વરનારા—રાજવી રહીયાળા
 મારા—વાહ

લક્ષીત મુદ્રા

૪

મુ—જાઓ જાઓ છેલા મુને ના સતાવો
 મર્મના વેણુ જોલી આમશુ રીળાવો મુને (૨)
 લ—હા વીકઝીત પુષ્પની મુદર વેલી શરમને રાખો
 જરા દુર

મુ—જેયા જાવ જાવ (૨)
 સુંદર તાશો નીહાળી કહેા મુજ અગમા
 લ—તુજ રૂપ જોઈ શશી વશ્યો શીવ સંગમાં
 મુ—આય મરી ગઈ હાથ
 લ—અરે વાહ વાહ
 પ્રેમીને ઉમંગ ધરી પાઓ પ્રેમ ખ્યાલા ભરી
 રમણી રીનઓ જરી લોભાચો વીલોદ્રી ગોર અંગ
 મુ—જોટું જોલી શું લોભાવો ધુતારાજી એમ ન કાવો
 રસીયા છોડો હવે જીત
 લ—વાહ—તને તકરાર
 મુ—ભાવે લેગો હૃદયાહાર—જાઓ

સહીત મુદ્રા મેના પોપટ ૫

વાહ ર સીલા રંગીલા રસીલા મારા છત્રીલા છે ગાળા
મને એકલી મુકીને તમે બશોના (ર)

એ.....નયનનાં બાણ મારી ધાયલ કરીને પ્યારી
હૃદયથી દુર તમે થાશોના (મારા)

લોગી કમળ રસ લમરા

વાહ બોલ રાહયા ડમરા

વાહરે રસીયા—

રમણી એહો વાહ

મારા મનડામાં કાફા ક'ઈ થાય છે

ત્યારે પોપટ દોડીને ભેગો થાય છે

જે જે

ગમત

કેવી

વાહવા

• વાહ

ભગલો

૬

ધ'ગ્લીશ ડીનર લય પચતું દેશી ડીનર સુકું

ધ'ગ્લીશ ડીનર ટેબલ પાસે દેશી દેશી થુ થુ થુ

છોડી શીરમાળ પાઉ રોટીને ચપાટી ॥
 કેાણુ ખાય રોટલોને માજરાની ખાટી
 મુગા થઈ વાંકા વળી એસે પાટલા પર
 મેડ મેન કેવા દીસે કેવાં મેડ મેકર
 ખુરશી ટેબલ દીસે અતિ રળીયાતા
 સાફ છરી કાટા જોઈ મન હરખાતાં
 દેશી ખાણુ ખાતા ખાતા ખાય છે ઘચરકા
 ઇંગ્લીશ ડરેશ કરી ફાકડા થઈ ફરતા-ઇંગ્લીશ

દુશીક્ષા

૭

હાય પ્રીતમ તુ વી ! દીલમા દુખજ થાય
 વાહરે વાહરે શાણુ શાનં શરમાય
 ઓ હાયરે હાય મને બહુ અનગ અંગમાં
 પીડતો રોજ જણાય-હાય
 જોખન રંગમા રમતુ રસીયા વાત માન ખ્યારા મારી
 નથા નાદાન રે માન મુજાણુ
 ગુણવણુ ઘેલી તુજપર બની
 હાય સુંદર હાય દીલખર હાય હાય હાય-હાય

દુર્ગતસીંહ

૮

ઓ પાપી ચંડાળ બ્યાપી ઉર આળ
 મારી ઠાર કડ હું ક્યારે તુજને હું કોપેલો કાળ—ઓઃ
 કુરસીહથો વધર કરો ક્યાં જઈને છે વસનાર
 છે હુહુ લેહુહુ ઝટપટથી આવીને
 મારી કડ હું તુને ઠાર ઓ પાપી ચંડાળ
 જંગ મથાવી જોર જુલમથી ખનાવુ તાબેદાર
 રે તારી નારીથી ચારી કરીને હુ લુલુ જઈ ચોવન
 રસને બાહાર

મેનાં

૯

છુ નાનુકડી (૩) નખરાળી નઉતમ નારે
 લટકે મટકે કામણુગારો ચ ચળ નયનો ચિત હરનારી
 પિયુ પરવશ કરનારને છું નાનુકડી
 રસિયા રંગ રમે રમનારી પ્રેમ ભરી પ્રીતીની ક્યારી
 ગુણીયલ ગુણુ ભંડારે—છું નાનુકડી

મેના પોપઃ

૧૦

નહા તોડો તરુણ દીક્ષાર કુસુમ કળી કાચી છે
 કેમ માંનું મન હરનાર ખીલી ખુબ ખાસી છે.

પ્રગટી ચોવન ખાગમાં આ સ્તન પુષ્પોની ખડા દ
 પ્રેમ સુગંધ લીધા વીણુ માળી પાછો કેમ ફરનાર-કુ સુમ
 ઠાલી ઠાલી વાતો શું વહાલી વિતાવો ન વખત ખાલી
 ચિત ચોરી જાશે કયા ચાલી મુકો કર મોહન માલો
 મ્વ ઘેલા થાઓ જાઓ જીવન
 શાન્તીનું લવન રામા છો રમણ હાં...હા ..નહીં તોરો

મેનાં પોપટ

૧૧

નહી રોકો નવેલા પ્રેમ ઘેલા ને જકેતા આશુ ચાળા
 દીલદાર છો ચંકાર ચીત ચોર ગાગાના—નહોં
 મિઠી માસુકડી માનો નાજુકડી પ્રેમી પોપટડી રહીયળા
 રંગે રમણ હું સગે જમાડુ પ્રીતે પાઠાડુ પ્યારા
 મારા—નહા

પોપટ

૧૨

દીવાની દોર મી દુનીયા દુરિજ્જની છે સગી
 આજ કાલના ડાળ દમામો દેખી ઉમંગી
 પુરા અકલી પાછ જતા પતરાજી આઝી
 દુનીયા તે પર રાજી જો જો કેવો બેઠ ગી
 મક્ક ગોટાના જેવા ડાળ દેખાવે તેવા
 બેદન જાગે દેવા એકાની એ સગી-દીવાના

જનમનાં જે જુઠાં મુઠાં નહાં કૃષ્ણ
બગે પાપના મુઠાં તેને રહે છે જાણી—દીવાની

વીરમતી

૧૩

બુલવી નહિ બલાઈ લોળા જન
અસહ્ય સંકટ શિરપર આવે નવ મુઠાવું કંઈ
મનુષ્ય જેમ માખણને તાવે દે છે દાવ સવાઈ-લોળા
મરવાં સુધી મોટાઈ ન મુકે એજ વડાની વડાઈ
સાકર દેલાં કદી નવ ચુકે શેરડાં સાંઠા પિલાઈ-લોળા

ટોળલો.

અંક બીજો

૧૪

હુશીલા-અંચળ હું નારી મારા રૂપ તણો નહીં પાર
 દુરમત-ડાપણ માંહું પણ જગનો એક નમુનો સાર
 હુશીલા-લલના હું ગુણીયલ ગોરી લોગીની જીવનહોરી
 દુરમત-કળબળ માંહું પણ પુરો એકે નહીં વાતે અધુરો
 પોપટ--જે જે જન ખટ પટનો આ આખે હુખ

ચીતાર--અંચળ હું

વીકળ--શુરો છું હું પણ કેવો રણમાંહી જોયા જેવો
 ભગલો--શોખીન છું હું પણ છેલો છળ પેચે ખુબ મઢેલો
 પોપટ--જે જેસ હું હુશીલ તમનો આ પોપટ હણનાર-અંચળ

સુદ્રા સખીયો

૧૫

વાગ્યાં નયન બાણ જીગર ચીરી પહોંચ્યાં આરપાર
 જખમી કીધી મુને શું મહયું તેથી તુને --વાગ્યાં
 ફરતી મારા મહેલમાં ફરતી બાળકેલી
 નીહાળી મુર્તી જાહુ વાળી હું થઈ છું ઘેલી
 બાળપણ મહીં ગયો અનંગ રંગ રેલી

શાને રંગ લાગ્યો તારા અંગમાં અમને તો ડને
 થન ગન થન ગન ચાલે તું ચાલ સીધી તું રેને
 હું તો છું લોળી બાળા
 આ તો બેળનના ચાળા
 સ્વપનામા મોહન મારા
 ક્યાં છે તે લેરી લાલા
 એ તો સ્વપનાં છે ઠાલાં પણ તેમા તો-એ-વાઝ્યાં

સુદ્રા સ્ખળીયો

૧૬

છળ બળીએ પાતળીએ છળ બળથી કલથી કીધી મુજને
 પ્રેમે બાવરી
 ચીત ચળીયું દુખ ટળીયું સુખ મળીયું ભળીયું મનડું
 તારૂં પ્રેમે ભરીયું
 બાએ નારી સતાવો જખમી થયેલને શાને બનાવો
 વરનરને વરનારી પીયુ સંગમા ફરનારી ચીતડાને હરમારી
 હસનારી તું
 છોડા છોડા હાથને છો કચ કચ કરી માડું માથું
 શીદ ફોડો

લક્ષીત મુદ્રા

૧૭

મન મેહનમારા પ્રાતમ 'યારા દળગગથાં છળનાર
નેહ નવેલી રતિરસ ઘેલી કામની કેલી રીત સકળ કરનાર
જાણ્યા મેં જાણા તમારા પ્રેમ મત્રના જાદુવાળા

(સાલજ્યુ કે—અરે પણુ શુ)

કામણુ કરનાર—મન

વાશુ મુરતી કામ દિરતી શાન્ન સુગતી વ ર

ઓ છેલ! મન મેલા રસમેલા મઃઘેલા—મન

લક્ષીત મુદ્રા

૧૮

સુદઠ વરસ્યામ વામાગી ન વાસરશે

ધીર ધરશે દુખ હરશે—સુદર

ચડતીને જન સઉ ચહે જાણ્યા સર્ગી થાય

દિલ દરદી જે પ્રેમનો પડતી પકડ બાહ્ય

પ્રીયતન વાડી મન વેલડી રસઘેલડી રંગ મેલડી અલખેલડી

મેહનશુ માઠા ઝટ મળશે—સુદઠ

મેનાં

૧૯

બાપુ માનો માનો જાન ચાગ્યા અન્નામ

જાળે ભાવે ભગવન મળે મુકતીનું માન

માની માઈં તજ ધા તોફાન - બાપુ
 પાણીના પર પોટા જેવી છે કાયા
 કુટતા લાગે નહીં વાર
 સતોયા સ પતાપતા કજક નહક પડ્યા બોલ જાન
 મહાદાને પીડી હી છુ કસ્ય પુત્રિ
 લીધા કહોને થું લાભ
 અંતે ધર્મી નવો ન્ય થાસે નહો બુનો જાન-બાપુ

મેનાં પોપટ

૨૦

ભટકાળે લીધુ ચોરો ચીત કીને પ્રાત પ્રસાદ પ્યાગે
 જગી મુશ્કાલ પર નમ મન ચાર ર આરી મળે તન બેલ-કગોને
 પોપટ—ચાટ જીવે જહાભો રસીકડો માનો ડ ભંગી કડ ગ ગેલ
 મેનાં મારી પ્રાણ થકી તુ છે પ્યારી-ભટકાળે

૨૧

મેના—શામે સોદણુ સુદહ નારી
 જુઓ બહરી કણુગારી
 ભગલાં-મીસ બુટી પર આ બુટી કદ તનમન ધન કુરખાન
 પોપટ—જાનો મર આ અમાગીયા નહીં જુલોલ ભગલાં ભાંગે
 મેના—નાચોજ નાચ નખરાળી નવેલી

આંખનો ધધારો ખતાવો અલખેલા
શાને સતાવો છો માથુરડી પ્યારી

સુદા

૨૨

પ ખીડા ફેહેજે સંદેશો માને
રહે જ્યા રદ્યનો રમનારો
ઐભાસુ આદ્યુ જાગે—વાવેતર નાહીવવાગે
ખાશે શુ ખેતરનો ખેડનારો—રહે જ્યાં
કળીરી પુલી ફાલી કર માશેકો મગડાળી
પન્તાશે પ્રેમી મધુકર મારો—રહે જ્યા
અખળા આસુડા ઢાળે પલ પલ પીયુ પુકારે
એવો પ્રેમ પથ પ્રગળી શુ ન્યારો—રહે જ્યા

સુદા

૨૩

દહ દોશ નીરદોશ નહી માગે
જરા રોશને રદ્યથી હિતાગરે
સિધુ ભાવ આપનો તો નાખને નિભાવશે
મેધ ભાવ ધારી વીર ખિન્દુને ખચાવશે
અહે વેલ વૃક્ષ નહાલથી વધારશે-જરા રોશ

દુરાતર્કીહ

૨૪

ખેલી ખટ પટ ઉતાર માન
 થાયે નવજા કેમ કામીનો બાળનાર બામીની
 કળ બળ છળથી છોડુ નરડુ એ છકેલી
 દ્યુતી દમ ભરી દામીની—ખેલી
 જાઉં હઠ ધરી હડીલી હારે નહી કેવી
 પછાડું હુ પેલકમા મસખુ મસક જેવી
 આ તનમાં તમ ભરી જામી જામીની—ખેલી

દુશીલા

૨૫

પધારો બાવતાં ભોજન લેવા
 કરે જીગતે સેવા—પધારે
 સાક પાક સુદર બન્યાં પીરસી ભરીઆ થાળ
 મીઠા મંદ મૂળીઆ તબીયતને સુખકાર
 ચમર ડોળુ ખાંતેથી ખવાડુ મેવા—પધારે
 શીતળ જળ જાડી ભરી ગ્રીષ્મતમ બેસું પાસ
 પ ખો પાતળીયા પૂરું આપું પરમ હુલાસ
 ઉમી છું હાજર કટોરી ભરીને પાવા—પધારે

વીરમતી

૨૬

વીજીવર નાગર નટવર દીન દાસીની બીનતી કિર ધરજો
 દુખ આસ હેવાયના કહેવામના રહેવાયના સુરગમના બીનતી
 મુદતા ડૂળ કાગ ધરશે આરો શું હસ ચરશે
 કામીને કેર કરશે ન્યાયી તુ કેમ દરશે
 સ કટ શીર ભારીઆ—કહેવ યના

ટેબલો.

અંક ત્રીજો

કુશીલા

૨૭

હાં ધર્મ વીસારી હાય પાયો ગ્વીકારો
કાવા દાવા કરોમે ભારી આવી સ્થીતી કરી મારી—હાય
આ હાથે કરો આ હાથે ભડું જુ પાપસાગર માહી કુળી મરે છુ
તાગે હવે મોરારી હા. ધર્મ વીસારી—હાય

મેનાં પોપટ

૨૮

વારે મનોહારી મેના મન ભાવો
જાઓ જાઓ ઠાલા શુ બનાવો
મારી નયન બાણુ શાને સતાવો
લલનાને લાલ શુ લટકા બતાવો
વિરહીનેનાહી રિખાવો રસપાવો શરમાઓ
હાં આવો ખ્યારા પ્રેમે લીઓ લાવો—મનોહારી

લક્ષીત મુદ્રા

૨૯

રંજન મન માનુ—જુલાવનરી દુભાન
રસત કરિને મોહની પાશે પ્રતિ રસપાન

જાઓ લાલનજી નાંદી લલચાવશે
 ઠંદી પુલડેથી દીલડું વધાવશે
 નહીં સુકુંજી માન જકડીલાં ઝઘડો પતાવશે-જાઓ

સલીત મુદ્રા

૩૦

મોહન મન મંદિર વસીયા તન બાગ રસના ડસીયા
 ખીલી યુવા કુલવાડી રસની ઘટા ધનધાડી
 પિયુ પ્રેમ કુકે ફસિયા-તન
 માનુની તમારી મોહિનીમાં જામર હુ બુલો પડ્યો
 જાઓ મહાનૌ અંગે અંગે અજબ રંગ અતી ચડ્યો
 પાલક પ્રિય પતી પ્રેમના મુજ તનના શુંગાર-મોહન
 વિધી ઘટનાથી લલાટમાં જડેલ લવનહાર-મોહન

